

Handelingskader Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (versie 1 juni 2020)

1. Inleiding

In Nederland, maar ook wereldwijd, is er een uitbraak van het coronavirus. Ter bescherming van de veiligheid en de gezondheid worden er maatregelen genomen om verdere verspreiding van het virus tegen te gaan.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft mede namens de minister van Justitie en Veiligheid aanwijzingen gegeven aan de voorzitters van de veiligheidsregio's om hun bevoegdheden op het terrein van openbare orde en veiligheid in te zetten om de verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan.¹ De verwachting is dat het overgrote deel van de burgers zich hieraan zal houden maar dat een kleine minderheid zich mogelijk onttrekt aan deze maatregelen. De minister heeft aan de voorzitters van de veiligheidsregio de opdracht gegeven om de maatregelen tot uitvoering te brengen onder gebruikmaking van de bevoegdheden van de voorzitter van de veiligheidsregio op het terrein van de openbare orde en veiligheid.

In verband met deze crisis heeft de voorzitter van de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond besloten om ten behoeve van de crisisbeheersing ingevolge artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's alle in dat artikel genoemde bevoegdheden van de tot de regio behorende burgemeesters over te nemen. Daartoe behoort ook de bevoegdheid om in geval van oproerige beweging, van andere ernstige wanordelijkheden of van rampen, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, algemeen verbindende voorschriften te geven die ter handhaving van de openbare orde of ter beperking van gevaar nodig zijn (artikel 176, eerste lid, Gemeentewet). De voorzitter van de veiligheidsregio heeft van deze bevoegdheid gebruik gemaakt door het afkondigen van een noodverordening op 1 juni 2020 waarin de genoemde maatregelen en de opdracht van het Rijk juridisch zijn uitgewerkt.

Ten uitvoer van de afgekondigde noodverordening COVID-19 VRR hanteert de voorzitter bestuursrechtelijke handhaving naast strafrechtelijke handhaving. De voorzitter bedient zich daarbij van de onder zijn gezag taande politie, alsmede ambtenaren en buitengewoon opsporingsambtenaren die door gemeenten in de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond zijn aangewezen en bevoegd zijn om toezicht te houden op de naleving van de Algemene plaatselijke verordeningen.² Afhankelijk van de feiten en omstandigheden kan de voorzitter besluiten van een maatregel af te zien of ook besluiten een of meerdere stappen over te slaan (en bijvoorbeeld een maatregel te treffen waar normaliter eerst een waarschuwing zou volgen).

Onderstaand volgt een handelingskader.

¹ Aanwijzingen van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid, van 24 april 2020, nr. 1679465-204590-PG, van 8 mei 2020, nr. 1686051-204996-PG en van 26 mei 2020, nr. 1693632-205523-PG.

² Aanwijzingsbesluit toezichthouders Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, vastgesteld op 17 maart 2020.

2. Handhaving verboden noodverordening

2.1 *Verbod samenkomsten en evenementen*

Op grond van de noodverordening is het verboden om in voor publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, dan wel in besloten plaatsen niet zijnde woningen, samenkomsten van meer dan dertig personen, exclusief personeel, te laten plaatsvinden, te organiseren, te laten organiseren of te laten ontstaan, dan wel aan dergelijke samenkomsten deel te nemen. Het is tot 1 september 2020 verboden om evenementen³ te laten plaatsvinden of ontstaan, dan wel aan evenementen deel te nemen.

Degene die een samenkomst laat plaatsvinden, organiseert laten organiseren of laat ontstaan in een voor het publiek openstaand gebouw of locatie als bedoeld in artikel 174, eerste lid, van de Gemeentewet en daarbij behorend erf, voertuig of vaartuig dan wel een besloten plaats (niet zijnde woning) draagt er zorg voor dat de aanwezige personen te alle tijden ten minste 1,5 meter afstand tot elkaar kunnen houden. Dit is dus een zorgplicht voor de rechthebbende van markten, winkels, (horeca)bedrijven, instellingen, pretparken, inrichtingen en gebouwen.

Het verbod ziet niet op de volgende samenkomsten, mits betrokkenen te allen tijde 1,5 meter afstand houden tot de dichtstbijzijnde persoon:

- Wettelijk verplichte samenkomsten, zoals vergaderingen van gemeenteraden, mits niet meer dan 100 personen aanwezig, alsook vergaderingen van de Staten-Generaal;
- Samenkomsten die noodzakelijk zijn voor de continuering van de dagelijkse werkzaamheden van instellingen, bedrijven en andere organisaties, mits daarbij niet meer dan 100 personen aanwezig zijn en maatregelen zijn getroffen om 1,5 meter afstand tussen de aanwezigen te garanderen⁴;
- Samenkomsten ten behoeve van activiteiten onderwijsinstellingen (artikel 2.7, tweede lid) en opvang in kinderopvang of bij een gastouder (artikel 2.8, tweede lid)

Bezoek aan winkels en bibliotheken⁵, mits maatregelen zijn getroffen om 1.5 meter afstand tussen de aanwezigen te garanderen.

³ Evenement: elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder g, van de Gemeentewet en betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties. Hieronder vallen mede, maar niet uitsluitend, herdenkingsplechtigheden, braderieën, optochten niet zijnde manifestaties in de zin van de Wom, feesten, festivals, popconcerten en overige muziekvoorstellingen, betaald voetbalwedstrijden (met of zonder publiek), straatfeesten, barbecues en vechtsportwedstrijden. Elke gemeenteraad bepaalt zelf welke activiteiten in de desbetreffende gemeente een vergunning- of meldplichtig evenement vormen.

e manifestaties. Hieronder vallen mede, maar niet uitsluitend, herdenkingsplechtigheden, braderieën, optochten niet zijnde manifestaties in de zin van de Wom, feesten, festivals, popconcerten en overige muziekvoorstellingen, betaald voetbalwedstrijden (met of zonder publiek), straatfeesten, barbecue

⁵ Voor de in winkels en bibliotheken aanwezige eet- en drinkgelegenheden gelden de bepalingen van artikel 2.1d en 2.1e onverkort. De voorzitter kan nadere voorwaarden stellen ten aanzien van de in dit onderdeel opgenomen vrijstelling.

Het voorgenoemde verbod op samenkomsten is verder niet van toepassing op de volgende samenkomsten:

2.1a Dierenparken, natuurparken en pretparken

- Het verbod op samenkomsten is niet van toepassing op samenkomsten in dierenparken, natuurparken en pretparken, mits:
 - o de aanwezigen te allen tijden ten minste 1,5 meter afstand houden tot de dichtstbijzijnde persoon en naar het oordeel van de voorzitter uit een door de beheerder overgelegd plan blijkt dat maatregelen zijn getroffen om 1,5 meter afstand tussen de aanwezigen te garanderen en de belasting van het mobiliteitssysteem en in het bijzonder het openbaar vervoer acceptabel blijft;

2.1b Musea, presentatie-instellingen en monumenten

- Het verbod op samenkomsten is niet van toepassing op samenkomsten in musea, presentatie-instellingen en monumenten met een publieksfunctie, mits:
 - o de aanwezigen te allen tijde ten minste 1,5 meter afstand houden tot de dichtstbijzijnde persoon, met uitzondering van een gezamenlijk huishouden;
 - o de inrichting op zodanige manier is georganiseerd dat de aanwezigen steeds 1.5 meter afstand kunnen houden tot de dichtstbijzijnde persoon; en
 - o bezoek uitsluitend plaatsvindt in een vooraf gereserveerd tijdvak

2.1c Bioscopen, concertzalen en theaters

- Het verbod op samenkomsten en evenementen⁶ is niet van toepassing op samenkomsten in bioscopen, filmhuizen, concertzalen en podia voor alle genres van muziek en theaters en hiermee vergelijkbare culturele instellingen, mits:
 - o de aanwezigen te allen tijde ten minste 1,5 meter afstand houden tot de dichtstbijzijnde persoon, met uitzondering van een gezamenlijk huishouden;
 - o bezoekers van tevoren reserveren
 - o bezoekers gebruik maken van een zitplaats; en
 - o per afzonderlijke ruimte niet meer dan 30 bezoekers tegelijkertijd aanwezig zijn waarbij een zichtbaar gescheiden podium als een afzonderlijke ruimte wordt beschouwd.

2.1d Eet- en drinkgelegenheden en binnenterassen⁷

- Het is verboden samenkomsten in een eet- of drinkgelegenheden of op een binnenterras, te laten plaatsvinden, te organiseren, te laten organiseren of te laten ontstaan, dan wel aan dergelijke samenkomsten deel te nemen, tenzij:
 - o niet meer dan 30 gasten in de eet- of drinkgelegenheden of op het binnenterras aanwezig zijn;
 - o gasten gebruik maken van een zitplaats aan een tafel of bar; en
 - o gasten vooraf reserveren; en

⁶

⁷ Voorbeelden van binnenterassen zijn terrassen in overdekte winkelcentra, stationshallen en dergelijke en terrassen die in een gebouw zijn gelegen. .

- de aanwezigen te allen tijde ten minste 1.5 meter afstand houden tot de dichtstbijzijnde persoon, met uitzondering van gezamenlijk huishouden.⁸
- in afwijking van het voorgaande mogen in eet- en drinkgelegenheden in hotels meer dan 30 gasten aanwezig zijn mits deze allen hotelgasten zijn,
- verder geldt dat indien de eet- en drinkgelegenheid in een gebouw is gevestigd waarin naast de eet- en drinkgelegenheid één of meerdere andere zelfstandige functies of andere eet- en drinkgelegenheden zijn gevestigd, het verbod op samenkomsten niet van toepassing is, mits
 - deze functies gescheiden zijn van de andere functies of de andere eet- en drinkgelegenheden
 - deze functies of de andere eet- en drinkgelegenheden beschikken over een zelfstandige ruimte binnen het gebouw
 - in elke zelfstandige functie niet meer dan 30 gasten aanwezig zijn; en
 - de inrichting in het gebouw zodanig wordt georganiseerd dat bezoekersstromen zoveel mogelijk van elkaar gescheiden zijn en bezoekers van de verschillende functies steeds 1,5 meter afstand kunnen houden.

Het is verboden een in een eet- en drinkgelegenheid aanwezige dansvoorziening geopend te houden voor publiek.

2.1e Buitenterrassen bij eet- en drinkgelegenheden

- Het is verboden samenkomsten op buitenterrassen bij eet- en drinkgelegenheden te laten plaatsvinden, te organiseren, te laten organiseren of te laten ontstaan, dan wel aan dergelijke samenkomsten deel te nemen, tenzij:
 - gasten gebruik maken van een zitplaats aan een tafel
 - De maatregelen zijn getroffen waardoor:
 - de aanwezigen altijd 1,5 meter afstand tot elkaar kunnen houden
 - de aanwezigen altijd 1.5 meter afstand kunnen houden ten opzichte van aanwezigen op aanpalende terrassen; en
 - de bezoekersstromen op en rond het terras worden gereguleerd⁹; en
 - de aanwezigen te allen tijde ten minste 1.5 meter afstand houden tot de dichtstbijzijnde persoon, met uitzondering van gezamenlijk huishouden; en
 - het terras aan de bovenzijde of aan drie zijden open is.¹⁰

2.1f Multifunctionele complexen

- Indien in een gebouw meerdere andere zelfstandige functies zijn opgenomen, is het maximum van 30 personen per gebouw niet van toepassing onder de volgende voorwaarden:

⁸ Een eventuele aanwezige scheidingswand maakt dit niet anders. Hierbij geldt dat de 1.5 meter gehandhaafd wordt vanaf 3 personen.

⁹ Voor buitenterrassen geldt geen reserveringsplicht. Wel wordt van exploitanten of beheerders van een terras verwacht dat zij zorgdragen voor het reguleren van de toestroom op het terras en daarbij ook clustering van wachtende of vertrekkende gasten buiten het terras voorkomen

¹⁰ Een eventuele aanwezige scheidingswand maakt dit niet anders. Hierbij geldt dat de 1.5 meter gehandhaafd wordt vanaf 3 personen.

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

- De verschillende functies zijn functioneel gescheiden van elkaar
 - De verschillende functies beschikken elk over een zelfstandige ruimte binnen het gebouw
 - Per zelfstandige functie zijn niet meer dan 30 personen, exclusief personeel, aanwezig; en
 - De inrichting in het gebouw wordt zodanig georganiseerd dat bezoekersstromen zoveel mogelijk van elkaar gescheiden zijn en bezoekers van verschillende functies steeds 1,5 meter afstand kunnen houden.
- Dit artikel is niet van toepassing op zalencentra of – complexen.

Het voorgaande betekent dat men buiten in de openbare ruimte mag samenkomen zolang daarbij maar 1,5 meter afstand wordt gehouden tot de dichtstbijzijnde persoon.

Handhavingslijn samenkomst / evenement

- Organisatoren etc. leven het verbod na op basis van eigen verantwoordelijkheid en Handhaving van de regels geschiedt in eerste instantie door de organisator ;
- Bij niet naleving van het verbod, wordt een waarschuwing aan de organisator gegeven om het verboden evenement of de samenkomst (vanaf 30 personen, exclusief personeel) af te gelasten;
- Indien geen gehoor wordt gegeven aan de waarschuwing of sprake is van een exces, wordt overgegaan tot handhaving van de noodverordening door middel van beëindiging van de samenkomst. Op grond van 172 / 175 Gemeentewet is de Voorzitter van de Veiligheidsregio bevoegd overtredingen van de noodverordening die betrekking hebben op de openbare orde, te beletten of te beëindigen. Ook wordt Proces-Verbaal opgemaakt op grond van artikel 443 Wetboek van Strafrecht met een boete van de tweede categorie.
- In specifieke gevallen (bij reële vrees voor herhaling of bij herhaaldelijke overtreding) zou daarnaast ook nog een last onder dwangsom kunnen worden opgelegd of tot een sluiting kunnen worden overgegaan.

Ten aanzien van de **deelnemer** aan een samenkomst/evenement:

- Men leeft het verbod na op basis van eigen verantwoordelijkheid;
- Bij niet naleving van het verbod, wordt een waarschuwing aan de overtreders gegeven om een afstand van ten minste 1,5 meter te bewaren ten opzichte van elkaar;
- Indien nog steeds geen gehoor wordt gegeven, dan wordt overgegaan tot het geven van een verwijderingsbevel op grond van de noodverordening. Ook wordt Proces-Verbaal opgemaakt op grond van artikel 443 Wetboek van Strafrecht met een boete van de tweede categorie. In specifieke gevallen (bij reële vrees voor herhaling of bij herhaaldelijke overtreding) zou daarnaast ook nog een last onder dwangsom of gebiedsontzegging kunnen worden opgelegd.

Handhavingslijn voor samenkomsten in publieke locaties (winkels, markten, recreatieoorden, pretparken, eet- en drinkgelegenheden, bioscopen, theaters etc)

- Ondernemers leven de regels na op basis van eigen verantwoordelijkheid en handhaving van de regels geschiedt in eerste instantie door de ondernemer (high trust, high penalty);
- Ondernemers dragen er zorg voor dat bezoekers zich (kunnen) houden aan de verwezenlijking van de beperkende maatregelen met betrekking tot het houden van 1,5 meter afstand tussen alle op de locatie aanwezige personen en alle overige op openstelling van de locatie van toepassing zijnde voorwaarden zoals geformuleerd in de desbetreffende bepalingen;
- Bij het zich onvoldoende houden aan de verwezenlijking van de afstandsmaatregel van 1,5 meter of de overige maatregelen m.b.t. openstelling van de locatie, wordt een waarschuwing gegeven aan de ondernemer en wordt hij opgedragen om mitigerende maatregelen te treffen zoals bijvoorbeeld:
 - o verscherpt deurbeleid
 - o regulering/ vermindering van aantal bezoekers in eet- en drinkgelegenheden, binnenterassen tot maximaal dertig personen
 - o regulering/vermindering van aantal bezoekers in bioscopen, **concertzalen en theaters** om per afzonderlijke ruimte niet meer dan 30 bezoekers tegelijkertijd aanwezig te hebben;
- Indien geen gehoor wordt gegeven aan de waarschuwing of de situatie een exces betreft, wordt overgegaan tot handhaving van de noodverordening door middel van beëindiging van de samenkomst. Op grond van 172 Gemeentewet is de Voorzitter van de Veiligheidsregio bevoegd overtredingen van de noodverordening die betrekking hebben op de openbare orde, te beletten of te beëindigen. Ook wordt Proces-Verbaal opgemaakt op grond van artikel 443 Wetboek van Strafrecht met een boete van de tweede categorie.
- In specifieke gevallen (bij reële vrees voor herhaling of bij herhaaldelijke overtreding) zou daarnaast ook nog een last onder dwangsom kunnen worden opgelegd of tot een sluiting kunnen worden overgegaan.

Bij het stappenplan in deze paragraaf wordt in acht genomen dat de afstandseis van 1,5 meter gehandhaafd wordt vanaf 3 personen.

2.1 *Demonstraties*

Demonstraties worden gereguleerd door de Wet openbare manifestaties.

Specifieke uitgangspunten inzake demonstraties zijn:

- De individuele deelnemer van een demonstratie heeft in de eerste plaats een eigen verantwoordelijkheid als het gaat om zijn of haar gezondheid.
- Daarnaast heeft de organisatie van de demonstratie een verantwoordelijkheid voor de gezondheid voor de deelnemers van de demonstratie.

In het kader van de bestrijding van de pandemie, neemt de lokale overheid daar bovenop ook maatregelen. Daarbij geldt dat;

- De landelijke richtlijnen leidend zijn;

- Het recht om te demonstreren een grondrecht is;
- Demonstreren een essentieel onderdeel is van een democratische rechtstaat.

Handhavingslijn

- Organisator wijzen op risico's van de demonstratie voor de volksgezondheid (artikel 2 Wom).
- Afhankelijk van grootte en aard demonstratie kunnen aanwijzingen worden gegeven (artikel 6 Wom) of kan voorzitter veiligheidsregio besluiten om de demonstratie te beëindigen op grond van de artikelen 7 en 8 Wom.
- Politie maakt kenbaar dat de manifestatie is beëindigd en dat men uiteen moet gaan (waarschuwing).
- Handhaven indien opdracht niet wordt opgevolgd (lees: demonstratie gaat door) (strafbaarstelling in art. 11 Wom)
- Opdracht tot beëindiging van de voorzitter van de veiligheidsregio vastleggen in mutatie/pv van de politie. De vordering vastleggen in mutatie/pv van de politie.

Indien een kennisgeving wordt gedaan, volgt de reguliere procedure van de WOM. De voorzitter kan naar aanleiding van een kennisgeving beperkingen of voorschriften stellen of een verbod geven (met inachtneming van de doelcriteria uit artikel 2 WOM).

2.2 Verbod niet in acht nemen veilige afstand

Op grond van de noodverordening is het verboden voor eenieder om zich in de publieke ruimte (incl. voertuigen en voertuigen) te bevinden zonder tot een andere persoon een afstand te houden van ten minste 1,5 meter.

Dit verbod geldt niet voor:

- personen die een gezamenlijke huishouding¹¹ vormen
- als het de afstand tussen kinderen tot en met 12 jaar betreft;
- bij de uitoefening van contactberoepen;
- op een persoon met een handicap en diens begeleiders. :

Verder is het verbod niet van toepassing in de uitvoering van jeugdhulp op kwetsbare jongeren in de leeftijd van 13 tot en met 18 jaar onderling en op kwetsbare jongeren en jeugdhulpverleners onderling.

Handhavingslijn

- Men leeft het verbod na op basis van eigen verantwoordelijkheid;
- Ten aanzien van dit verbod geldt dat de 1,5 meter afstandsnorm in de publieke ruimte gehandhaafd wordt vanaf drie personen.

¹¹ Gezamenlijke huishouding: de niet van tafel en bed gescheiden echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel en ouders, grootouders en kinderen, voor zover zij volgens de basisregistratie personen op hetzelfde adres woonachtig zijn. Het kabinet draagt uit dat iedereen in de publieke ruimte zoveel mogelijk 1,5 meter afstand moet houden. Daarbij past niet dat grote groepen huisgenoten – denk aan studentenhuizen, woongroepen en andere tehuizen – zich in de publieke ruimte dicht bij elkaar bevinden.

- Bij niet naleving van het verbod, wordt een waarschuwing aan de overtreders gegeven om een afstand van ten minste 1,5 meter te bewaren ten opzichte van elkaar ;
- Indien nog steeds geen gehoor wordt gegeven, dan wordt overgegaan tot het geven van een verwijderingsbevel op grond van de noodverordening. Ook wordt Proces-Verbaal opgemaakt op grond van artikel 443 Wetboek van Strafrecht met een boete van de tweede categorie. In specifieke gevallen (bij reële vrees voor herhaling) zou daarnaast ook nog een last onder dwangsom kunnen worden opgelegd.

2.3 *Verbod openstelling inrichtingen*

Op grond van de noodverordening is het tevens verboden om een van de volgende inrichtingen geopend te houden:

- Eet- en drinkgelegenheden bij de inrichtingen die op grond van de noodverordening gesloten moeten zijn (dus sport- en fitnessgelegenheden, sauna's, seksinrichtingen, coffeeshops, casino's, speelhallen en daarmee vergelijkbare inrichtingen) met uitzondering van eet- en drinkgelegenheden bij buitensportvoorzieningen die worden geëxplodeerd door een commerciële rechtspersoon, bij instellingen voor topsport en bij zwemgelegenheden .Sport- en fitnessgelegenheden (sportaccommodaties en sportinrichtingen)
- Coffeeshops, behalve als afhaalfunctie.
- Sauna's, hammam, beauty farms, badhuizen, spa's etc
- Seksinrichtingen en seksbioscopen, waaronder ook raamprostitutie
- Casino's, speelhallen en daarmee vergelijkbare inrichtingen

Het is verboden een in een eet- en drinkgelegenheid aanwezige dansvoorziening geopend te houden voor publiek.

Voor coffeeshops geldt bovendien het volgende. Indien sprake is van verkoop, aflevering of verstrekking van eten, drinken, softdrugs of producten voor gebruik anders dan ter plaatse dient de duur van het verblijf in de inrichting zoveel mogelijk beperkt te worden en dient de exploitant maatregelen te treffen om 1,5 meter afstand tussen de aanwezigen te garanderen.

Verder geldt voor sport- en fitnessgelegenheden het volgende. Het verbod tot openstelling van de sport- en fitnessgelegenheden is niet van toepassing op:

- Inrichtingen waar door sportverenigingen of professionals georganiseerd en begeleid buiten sporten en bewegen van personen tot en met 18 jaar wordt georganiseerd en het buiten sporten en bewegen van personen van 19 jaar en ouder, mits de beheerder maatregelen heeft getroffen om 1,5 meter afstand tussen de bezoekers te garanderen en de gemeenschappelijke was- en douchevoorzieningen gesloten houdt;
- Inrichtingen voor topsport¹², mits de beheerder maatregelen heeft getroffen om 1,5 meter tussen de bezoekers te garanderen en de gemeenschappelijke was- en douchevoorzieningen gesloten houdt;

¹² Hierbij gaat het om instellingen voor topsport die genoemd zijn op www.nocnsf.nl/togsportaccommodaties en www.knvb.nl/trainingsaccommodaties.

- Zwemgelegenheden voor sporten en bewegen in water, met uitzondering van gemeenschappelijke was- en douchevoorzieningen, mits de beheerder maatregelen heeft getroffen om 1,5 meter tussen de aanwezigen te garanderen .

Handhavingsslijn (gesloten inrichtingen)

- Ondernemers leven het verbod na op basis van eigen verantwoordelijkheid;
- Bij niet naleving van het verbod, wordt een dringend beroep op de overtreder gedaan om de inrichting te sluiten (waarschuwing).
- Sluit de gelegenheid niet, dan wordt overgegaan tot handhaving van de noodverordening door feitelijke beëindiging van de overtreding (172 lid 2 Gemeentewet). Ook wordt Proces-Verbaal opgemaakt op grond van artikel 443 Wetboek van Strafrecht met een boete van de tweede categorie.
- Indien hier geen gehoor aan wordt gegeven (of bij reële vrees voor herhaling of herhaaldelijke overtreding), dan kan afhankelijk van de situatie worden gekozen voor een van de twee volgende maatregelen:
 - o De voorzitter gaat over tot sluiting van de locatie (dichttimmeren) op grond van een noodbevel (175 gemeentewet)
 - o Er wordt een last onder dwangsom opgelegd aan de ondernemer. Bij herhaalde overtreding wordt de dwangsom verbeurd.

Handhavingsslijn bij niet correcte openstelling (eet- en drinkgelegenheden, sport- en fitnessgelegenheden)

- Zie paragraaf 2.1 en 2.2

2.4 Uitoefening contactberoepen

Op grond van de noodverordening dienen beoefenaren van contactberoepen of de beheerders van inrichtingen waar contactberoepen worden uitgeoefend maatregelen te treffen om 1,5 meter afstand te garanderen tussen klanten of bezoekers onderling. Uitzondering hierbij geldt voor sekswerkers, die voorlopig hun beroep niet mogen uitoefenen.

De beoefenaars van de contactberoepen dienen maatregelen te treffen om 1,5 meter afstand te garanderen tussen klanten of bezoekers onderling en moeten vooraf controleren of de klant klachten heeft en zijn verplicht om op afspraak te werken. Het toezicht hierop ligt niet bij de veiligheidsregio's maar bij de verantwoordelijke inspecties.

Handhavingsslijn bij niet correcte openstelling inrichting contactberoep:

- De beoefenaars van de contactberoepen dragen er zorg voor dat de afstandsnorm van 1,5 meter afstand gegarandeerd wordt tussen klanten of bezoekers onderling en moeten vooraf controleren of de klant klachten heeft en zijn verplicht om op afspraak te werken.
- Bij overtreding hiervan, wordt melding gemaakt bij de verantwoordelijke inspecties
- Voorzover ook sprake is van een winkel (kapperswinkels etc) zie ook 2.1 en 2.2.

Handhavingsslijn bij uitoefening verboden contactberoep (sekswerkers)

- Ondernemers leven het verbod na op basis van eigen verantwoordelijkheid;
- Bij niet naleving van het verbod, wordt een waarschuwing aan de ondernemer gegeven om de activiteiten te staken;
- Indien hier geen gehoor aan wordt gegeven, wordt Proces-Verbaal opgemaakt op grond van artikel 443 Wetboek van Strafrecht met een boete van de tweede categorie;
- Bij reële vrees voor herhaling of bij herhaaldelijke overtreding wordt een last onder dwangsom opgelegd op grond van artikel 125 Gemeentewet. Bij herhaalde overtreding wordt de dwangsom verbeurd.

2.5 *Verbod gebieden en locaties*

Op grond van de noodverordening is het verboden om zich in door de voorzitter aangewezen gebieden en locaties te bevinden. De voorzitter kan het verbod beperken tot bepaalde tijdvakken.

Dit verbod geldt niet voor:

- Bewoners van de woningen die zijn gelegen in het gebied of de locatie;
- Personen die in het gebied noodzakelijke werkzaamheden verrichten (bijvoorbeeld noodzakelijke werkzaamheden aan woningen en werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor de levering van water, gas en elektriciteit).

Handhavingsslijn

- Men leeft het verbod na op basis van eigen verantwoordelijkheid;
- Bij niet naleving van het verbod, wordt een waarschuwing aan de burgers gegeven om zich te verwijderen uit het betreffende gebied;
- Indien geen gehoor wordt gegeven aan de waarschuwing, wordt overgegaan tot het geven van een verwijderingsbevel op grond van de noodverordening aan de overtreders. Ook wordt Proces-Verbaal opgemaakt op grond van artikel 443 Wetboek van Strafrecht met een boete van de tweede categorie. In specifieke gevallen (bij reële vrees voor herhaling of bij herhaaldelijke overtreding) zou daarnaast ook nog een last onder dwangsom of een gebiedsverbod kunnen worden opgelegd.

2.5a *Verbod sanitaire voorzieningen recreatie*

Op grond van de noodverordening is het verboden om gemeenschappelijke sanitaire toilet-, was- en douchevoorzieningen bij vakantieparken, kampeerterreinen, kampeerveldjes en geopend te houden. Toiletvoorziening in (pret)parken, natuurgebieden, dierentuinen, stranden, natuurparken en in jachthavens vallen niet onder dit verbod en mogen dus gewoon open zijn.

Handhavingsslijn

- Eigenaar leeft het verbod na op basis van eigen verantwoordelijkheid;
- Bij niet naleving van het verbod, wordt een dringend beroep op de overtreder gedaan om de voorziening te sluiten (waatschwuwing).

- Sluit de voorziening niet, dan wordt overgegaan tot handhaving van de noodverordening door feitelijke beëindiging van de overtreding (172 lid 2 Gemeentewet). Ook wordt Proces-Verbaal opgemaakt op grond van artikel 443 Wetboek van Strafrecht met een boete van de tweede categorie.
- Indien hier geen gehoor aan wordt gegeven, dan kan afhankelijk van de situatie worden gekozen voor een van de twee volgende maatregelen:
 - o De voorzitter gaat over tot sluiting van de locatie (dichttimmeren) op grond van een noodbevel (175 gemeentewet)
 - o Er wordt een last onder dwangsom opgelegd aan de ondernemer. Bij herhaalde overtreding wordt de dwangsom verbeurd.

2.5b *Verbod recreatief nachtverblijf*

Op grond van de noodverordening is het verboden recreatief nachtverblijf¹³ aan te bieden op recreatieparken, kampeerterreinen¹⁴, in jachthavens en op het strand.

Dit verbod geldt niet voor:

- a. het aanbieden van recreatief nachtverblijf in de vorm van vaste standplaatsen;
- b. het aanbieden van nachtverblijf aan seizoenarbeiders;
- c. tijdelijke bewoning anders dan ten behoeve van recreatief verblijf¹⁵.

Vanaf 15 mei jl. is (tijdelijke) verhuur van dag- en nachtrecreatie weer mogelijk in de regio Rotterdam-Rijnmond. Dit zal (onder voorbehoud van besluitvorming van het Kabinet en wekelijkse monitoring en evaluatie) in de volgende stappen gebeuren:

- vrijdag 15 mei: 25% verhuur voor verblijven met eigen sanitair
- vrijdag 22 mei: 50% verhuur voor verblijven met eigen sanitair
- vrijdag 29 mei: 75 % verhuur voor verblijven met eigen sanitair
- 1 juli: in heel Nederland alle voorzieningen op campings en vakantieparken open en 100% verhuur.

Handelingslijn ondernemers/ eigenaren

- Ondernemers/eigenaren leven het verbod na op basis van eigen verantwoordelijkheid;
- Bij niet naleving van het verbod, wordt een dringend beroep op de overtreder gedaan om de overtreding te beëindigen (waarschuwing);
- Indien de overtreding niet wordt beëindigd, dan wordt overgegaan tot handhaving van de noodverordening door feitelijke beëindiging van de overtreding (172 lid 2 Gemeentewet). Ook wordt Proces-Verbaal opgemaakt op grond van artikel 443 Wetboek van Strafrecht met een boete van de tweede categorie.
- Indien hier geen gehoor aan wordt gegeven, dan kunnen afhankelijk van de situatie de volgende instrumenten worden ingezet:

¹³ Recreatief nachtverblijf: verblijf dat plaatsvindt in het kader van de weekend- of verblijfsrecreatie waarbij elders hoofdverblijf wordt gehouden.

¹⁴ Hieronder wordt bijvoorbeeld ook verstaan minicampings en kamperen bij de boer.

¹⁵ Denk hierbij aan tijdelijke bewoning wegens persoonlijke omstandigheden en nachtverblijf voor zorgmedewerkers die in de regio werken om extra capaciteit te bieden.

- De voorzitter gaat over tot een noodbevel (175 gemeentewet)
- Er wordt een last onder dwangsom opgelegd aan de ondernemer/eigenaar. Bij herhaalde overtreding wordt de dwangsom verbeurd.

Handhavingslijn recreanten

- Men leeft het verbod na op basis van eigen verantwoordelijkheid;
- Bij niet naleving van het verbod, wordt een waarschuwing gegeven;
- Indien geen gehoor wordt gegeven aan de waarschuwing, wordt overgegaan tot het geven van een verwijderingsbevel op grond van de noodverordening aan de overtreders. Ook wordt proces-verbaal opgemaakt op grond van artikel 443 Wetboek van Strafrecht met een boete van de tweede categorie. In specifieke gevallen (bij reële vrees voor herhaling of bij herhaaldelijke overtreding) zou daarnaast ook nog een last onder dwangsom kunnen worden opgelegd of sluiting van de locatie (dichttimmeren) op grond van een noodbevel (175 gemeentewet).

2.6 Inrichting en beëindiging voorziening openbaar vervoer

Op grond van de noodverordening richten vervoerders voorzieningen voor openbaar vervoer zodanig in en nemen daarmee samenhangende maatregelen zodat reizigers in staat worden gesteld zoveel mogelijk een afstand van tenminste 1,5 meter ten opzichte van alle andere in de voorziening aanwezige personen in acht te nemen en reizigers vanaf 13 jaar en ouder niet-medisch mondkapjes dragen in voertuigen en vaartuigen.

De voorzitter kan na overleg met de vervoerder voorzieningen voor openbaar vervoer beëindigen of beperken, indien

- de inrichting van deze voorzieningen en de daarmee samenhangende maatregelen reizigers niet of niet in voldoende mate in staat stelt zoveel mogelijk een afstand van tenminste 1,5 meter ten opzichte van alle andere in de voorzieningen aanwezige personen in acht te nemen en het dragen van een mondkapje door reizigers van 13 jaar en ouder niet in acht wordt genomen; en
- de beëindiging van deze voorziening het transport van mensen die werkzaam zijn in vitale processen of transport dat anderszins noodzakelijk is voor de mobiliteit van Nederland niet onnodig belemmert.

Handhavingslijn

- Vervoerders richten v voorzieningen voor openbaar vervoer en de Waddenveren zodanig in en nemen daarmee samenhangende maatregelen zodat reizigers zich houden aan de afstandsnorm van 1.5 meter en reizigers van 13 jaar en ouder niet-medisch mondkapjes dragen in voertuigen en vaartuigen Bij overtreding van het verbod door de vervoerder, wordt door de voorzitter in overleg getreden met de vervoerder over de vervolgstappen.
- Bij overtreding van het verbod door de reizigers, kunnen door de bijzondere opsporingsambtenaren (domein IV) - met inachtneming van het 'Protocol blijven in Openbaar Vervoer'- namens de vervoerder aan reizigers aanwijzingen als bedoeld in de

Wet en het Besluit Personenvervoer 2000 geven in het belang van een juist gebruik van de voorzieningen van openbaar vervoer en de opvolging van de maatregelen die bijdragen aan het in acht nemen van de afstand van ten minste 1,5 meter ten opzichte van alle anderen in de voorzieningen aanwezige personen en het dragen door reizigers van 13 jaar en ouder van neusmondkapjes in voertuigen en vaartuigen. Die aanwijzing kan eruit bestaan dat reiziger wordt gevraagd alsnog een mondkapje te dragen, danwel bij weigering- het voertuig of vaartuig te verlaten. In het geval dat de reiziger dan uiteindelijk de aanwijzing niet opvolgt dan wordt er een proces-verbaal opgemaakt voor niet opvolgen van de aanwijzing.

2.7 *Verboden openstelling onderwijsinstellingen*¹⁶

Op grond van de noodverordening is het verboden om onderwijsactiviteiten te verrichten in onderwijsinstellingen.

Dit verbod geldt niet voor:

- Scholen voor speciaal onderwijs, voor speciaal basisonderwijs, locaties voor basisonderwijs verbonden aan asielzoekerscentra en locaties voor basisonderwijs uitsluitend voor nieuwkomers;
- Scholen voor basisonderwijs waarbij geldt dat leerlingen tot en met 7 juni 2020 voor ten minste de helft van de reguliere onderwijstijd naar school kunnen gaan en vanaf 8 juni 2020 voor de reguliere onderwijstijd.
- De organisatie van onderwijs op afstand, waarbij studenten en leerlingen via een (digitaal) medium onderwijs krijgen in de thuissituatie;
- De opvang van kinderen van ouders die werken in cruciale beroepen of voor vitale processen en vanaf 8 juni 2020 alle opvang van kinderen;
- De organisatie van toetsing en examens mits zorgvuldige maatregelen zijn getroffen om het risico van besmetting te beperken;
- Kleinschalig georganiseerde opvang of begeleiding van leerlingen voor wie vanwege bijzondere problematiek of moeilijke thuissituatie maatwerk nodig is; en
- Scholen bij een open of gesloten residentiële instelling.
- Scholen voor voortgezet speciaal onderwijs;
- Scholen voor voortgezet onderwijs waarbij de onderwijsinstellingen de leerlingen verzoeken het openbaar vervoer te mijden en zorgvuldige maatregelen treffen om het risico van besmetting te beperken, waaronder maatregelen om 1,5 meter afstand houden tussen alle aanwezige personen
- Verder geldt dat onderwijsinstellingen tot en met 7 juni 2020 mee werken aan openstelling ten behoeve van opvang of begeleiding als bedoeld voor de opvang van kinderen van ouders die werken in cruciale beroepen of voor vitale processen en kleinschalig georganiseerde opvang of begeleiding van leerlingen voor wie vanwege bijzondere problematiek of moeilijke thuissituatie maatwerk nodig is.

Met ingang van 15 juni 2020 worden de volgende leden toegevoegd aan artikel 2.7, tweede lid, van de noodverordening:

- Het bieden van onderwijsactiviteiten in onderwijsinstellingen in het middelbaar beroepsonderwijs en het hoger onderwijs voor het houden van examens, tentamens, toetsen, praktijk (gericht) onderwijs en begeleiding van kwetsbare studenten op de onderwijsinstelling, voor zover dit online niet afdoende kan.
- Verder geldt dat de onderwijsinstellingen, als bedoeld in het tweede lid, onderdeel j, de studenten verzoeken het openbaar vervoer zoveel mogelijk te mijden en treffen zorgvuldige maatregelen om 1.5 meter afstand te houden tussen alle in deze instellingen aanwezige personen. De onderwijsinstellingen maken met relevante partijen afspraken over mobiliteit en het gebruik van het openbaar vervoer.
- Daarnaast werken onderwijsinstellingen mee aan de openstelling ten behoeve van opvang of begeleiding als bedoeld in het tweede lid, onderdeel d, voor zover het kinderen van ouders betreft die werken in de zorg.

Handhavingslijn bij verboden openstelling:

- De onderwijsinstelling draagt er zorg voor dat er geen onderwijsactiviteiten worden verricht in de instelling.
- Bij overtreding van het verbod door de onderwijsinstelling, wordt door de voorzitter in overleg getreden met het bestuur van de onderwijsinstelling over de vervolgstappen.

Handhavingslijn bij niet correcte gebruik protocollen

- Indien er sprake is van mogelijk ongewenste situaties, dan dient dit gemeld te worden bij de Inspectie van Onderwijs.
- De inspectie van het Onderwijs is belast met het toezicht op het correcte gebruik van de protocollen en de andere afspraken
- De inspectie treedt in contact met de desbetreffende school of onderwijsinstelling of bezoekt zo nodig de school/instelling. Indien problemen worden geconstateerd die kunnen leiden tot overtreding van onderwijsregelgeving of tot kwaliteitsproblemen kan de inspectie binnen het reguliere instrumentarium optreden.
- Indien er aanhoudend meer leerlingen of studenten aanwezig zijn dan verantwoord is of maatregelen in het licht van de beperking van de risico's van besmetting in het protocol aanhoudend overtreden worden kan de Inspectie van het onderwijs de bevindingen overdragen aan de voorzitter van de desbetreffende veiligheidsregio, die dan de noodzakelijke maatregelen kan treffen

2.8 *Verboden openstelling kinderopvang*

Op grond van de noodverordening is het verboden om opvang te bieden in verblijven voor kinderopvang of als gastouder.

Dit verbod geldt niet voor:

- De opvang van kinderen van ouders die werken in cruciale beroepen of voor vitale processen;

- De opvang van kinderen van 0 tot 4 jaar voor wie vanwege bijzondere problematiek of moeilijke thuissituatie maatwerk nodig is.
- De opvang van kinderen van 0 tot 4 jaar in verblijven voor kinderopvang en voor opvang van kinderen van 0 tot 12 jaar bij een gastouder;

De opvang van kinderen van 4 tot en met 12 jaar in verblijven voor kinderopvang, die op dezelfde dag ook naar school mogen volgens artikel 2.7, tweede lid, onder a of b van de noodverordening. Met ingang van 8 juni 2020 komt artikel 2.8 als volgt te luiden:

Op grond van de noodverordening werken organisaties voor kinderopvang mee aan openstelling ten behoeve van ouders die werken in de zorg. Medewerking hoeft te worden verleend als de beroepskracht-kindratio in de zin van de Wet kinderopvang wordt overschreden, doordat opvang geboden moet worden aan kinderen waarvoor de kinderopvang geen gecontracteerde opvang behoeft te leveren.

Handhavingsslijn bij verboden openstelling kinderopvang tot 8 juni:

- De kinderopvanginstelling of gastouder draagt er zorg voor dat er geen opvang wordt geboden.
- Bij overtreding van het verbod door de kinderopvanginstelling of gastouder, wordt in overleg getreden met de voorzitter van de veiligheidsregio over de vervolgstappen.
- Toezicht op de kinderopvang geschiedt door de gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD).

2.9 *Verboden toegang verpleeghuizen en woonvormen ouderenzorg*

Op grond van de noodverordening is het verboden om zonder toestemming van de beheerder aanwezig te zijn in verpleeghuizen ¹⁷of woonvormen in de ouderenzorg¹⁸.

Handelingslijn

- Overtreder aanspreken en wijzen op het verbod. Overtreder wordt verzocht om direct de zorginstelling te verlaten
- Indien hier geen gehoor aan wordt gegeven, volgt een verwijderingsbevel op grond van de noodverordening en wordt Proces-Verbaal opgemaakt op grond van artikel 443 Wetboek van Strafrecht met een boete van de tweede categorie. In specifieke gevallen (bij reële vrees voor herhaling) zou daarnaast ook nog een last onder dwangsom kunnen worden opgelegd.

2.10 *Algemene uitzonderingen*

De hierboven genoemde verboden zijn (tevens) niet van toepassing op:

- de betrokken hulpdiensten en toezichthouders;
- activiteiten die noodzakelijk zijn voor de voortgang van vitale processen zoals beschreven op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-over-coronavirus-en-kinderopvang/cruciale-beroepen>;

¹⁷ Een instelling die zorg als bedoeld in artikel 3.1.1, eerste lid, onderdeel a, van de Wet langdurige zorg verleent aan personen die daarop recht hebben vanwege een somatische of psychogeriatrische aandoening of beperking;

¹⁸ Een woonsituatie waarin minimaal drie bewoners verblijven vanwege een somatische of psychogeriatrische aandoening of beperking en zorg ontvangen als bedoeld in artikel 3.1.1 van de Wet langdurige zorg.

- door de voorzitter te bepalen (categorieën van) gevallen.¹⁹

3. Uitgangspunten

Voor de concrete handhaving van de noodverordening gelden de volgende uitgangspunten:

- High trust, high penalty;
- De bestrijding van de pandemie vereist vergaande maatregelen waarbij het belang van de gezondheid prevaleert boven het belang van onderdelen van de economie;
- Een geconstateerde overtreding dient direct ongedaan gemaakt te worden; de toezichthouder geeft hiertoe aanwijzing en desgewenst beveelt tot stopzetting en ongedaanmaking;
- Een overtreding van de noodverordening is een strafbaar feit; de Officier van Justitie gaat in beginsel over de opsporing en handhaving van strafbare feiten;
- Handhaving is in beginsel reactief en start nadat melding is gedaan van een overtreding of als sprake is van een heterdaad constatering (routinematig, n.a.v. melding/klacht en bij excessen);
- Operationalisering van de handhaving van de noodverordening is een gezamenlijke opdracht van de veiligheidsregio. Degene die constateert (via melding of eigen waarneming) is verantwoordelijk voor de handhaving en de afstemming hierover met de partners;
- Bij beperkte capaciteit ligt de prioriteit bij ernstige overtredingen en/of ernstige gezondheidsrisico's;
- De handhaving richt zich op de eigenaar / organisator en in beginsel niet op personeel en/of de gasten;
- De handhaving is gefaseerd en in eerste instantie niet gericht op aanhouding, maar op het beëindigen van de overtreding;
- Bij niet naleving van de noodverordening, is sluiting van de gelegenheid het ultimatum remedium.

4. Communicatie

Middels de communicatie van de Veiligheidsregio over de noodverordening worden de doelgroepen geïnformeerd over de noodverordening, de medische noodzaak en de gevolgen van het overtreden (boete en uiteindelijk sluiting) hiervan.

¹⁹ De voorzitter kan voorschriften en beperkingen verbinden aan een vrijstelling of ontheffing op dit artikel. Het is verboden om in strijd met dergelijke voorschriften en beperkingen te handelen.